

ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA UNUI PROGRAM DE INTERVENȚIE ASUPRA COPIILOR ÎN RISC DE ABANDON SCOLAR

Autori:

Raluca Ciuca, Coordonator

Daniela Lupu, psiholog

Georgiana Ionita, expert educație

Dana Condrea, coordonator Bacau

București, 2023

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.

www.eeagrants.org www.frds.ro

CUPRINS

1. INTRODUCERE

2. CE ESTE SI CUI SE ADRESEAZA PROGRAMUL

Axa 1. Măsuri de combatere a absenteismului și slabei performanțe educative prin oferirea de servicii de sprijin

Axa 2. Program de mentorat

Axa 3. Ateliere parentale

3. CONCLUZII SI RECOMANDARI BIBLIOGRAFIE

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

1. INTRODUCERE

Terre des hommes (Tdh) este o organizație neguvernamentală de protecție a drepturilor copiilor, delegația română fiind activă încă din 1992. În prezent suntem printre puținele organizații din România care desfășurăm proiecte speciale pentru copiii afectați de migrație sau copii care intră în contact cu justiția. În fiecare an, avem mii de beneficiari ai activităților noastre în aceste domenii, în care folosim principii inedite precum mentoratul, participarea copiilor în societate, metodologia Mișcare, Joc și Sport. Tdh contribuie, de asemenea, la îmbunătățirea sistemului de protecție a minorilor și la reforma asistenței sociale și publice periodice resurse gratuite pentru profesioniști, dar și pentru publicul larg, promovând respectarea drepturilor tuturor copiilor. Pentru mai multe detalii, accesați www.tdh.ro

Proiectul NOROC își propune combaterea abandonului școlar și facilitarea tranziției de la ciclul primar la cel gimnazial, respectiv de la cel gimnazial la cel liceal pentru 700 de copii cu vârste cuprinse între 6 și 16 ani. Acest deziderat se poate atinge prin creșterea rezilienței școlare și întărirea motivației de a continua procesul educativ. Copiii vor fi încurajați în a exprima aspectele pe care le resimt ca fiind problematice în cadrul școlii.

2. CE ESTE SI CUI SE ADRESEAZA PROGRAMUL

Proiectul combină într-o abordare integrată activități de îmbunătățire a calității serviciilor educaționale în școli cu proporție mare de copii din medii defavorizate; activități de susținere materială, psihologică și educațională a copiilor din grupuri vulnerabile aflați în risc de AȘ / cu CES axate pe creșterea rezilienței școlare, lucru cu părinții / tutorii acestora și formarea cadrelor didactice în lucrul cu aceste categorii de copii.

Abordarea inovatoare constă în integrarea celor trei grupuri țintă și a celor trei tipuri de activități într-o metodologie complexă de lucru care vizează factorii de risc ai AȘ pe toate dimensiunile (cultura școlară și relația cu cadrele didactice, vulnerabilități socio-economice ale familiei, caracteristici socio-psihologice ale copiilor, inclusiv dizabilitate), proiectul acționând asupra celor trei dimensiuni deopotrivă combătându-se astfel stereotipul că în România nu pot exista școli „ca afară”.

Resursa umana necesara pentru implementarea acestui program sunt:

- ✓ cadrele didactice selectate in cadrul scolilor partenere din proiect;
- ✓ psihopedagogi angajati in cadrul proiectului;

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

- ✓ psiholog
- ✓ mentori
- ✓ consilieri si mediatori scolari;

Orice profesionist care interacționează cu un copil cu dizabilități și/sau CES are obligația să îi ofere suportul necesar profesional, astfel categoriile de profesioniști vizate în cadrul proiectului sunt: cadrul didactic de pe after-school, profesorul psihopedagog, psihologul, mediatorul școlar, consilierul școlar și membrii structurilor comunitare consultative și alții astfel încât acesta să beneficieze de diagnostic precoce și intervenție timpurie. Fiecare membru a echipei de lucru va contribui la identificarea și realizarea unei intervenții conform specializării din domeniu și specifice fișei postului pe care este încadrat în proiect.

Cadrul didactic de pe after -school din cadrul proiectului va colabora cu psihologul din proiect, care este un specialist în educație planificând desfășurarea de activități de consiliere educațională individuală sau de grup care au drept obiectiv adaptarea elevului din grupul țintă la probleme specifice mediului școlar. Acesta organizează programe extracurriculare de orientare vocațională, promovează și implementează programele de educație pentru sănătate mentală care vizează formarea și dezvoltarea la elevi a abilităților de management al stilului de viață.

Psihologul din proiect realizează următoarele sarcini:

- ✓ analizează problemele specifice mediului școlar: adaptare școlară, motivație școlară, deprinderi de studiu, absenteism, eșec și abandon școlar etc.;
- ✓ planifică și organizează activități de consiliere educațională individuală și / sau de grup adresate elevilor din grupul țintă, părinților/tutorilor legali și cadrelor didactice sin proiect;
- ✓ oferă intervenții cu caracter suportiv în situații de criză elevilor care se confruntă cu dificultăți specifice mediului școlar: dificultăți de învățare, dificultăți de adaptare școlară, absenteism etc.;
- ✓ implică elevii în activități de autocunoaștere și dezvoltare personală și îi asistă elevii în formarea și dezvoltarea deprinderilor și atitudinilor utile în luarea deciziilor legate de carieră;
- ✓ dezvoltă și implementează programe de prevenție și intervenție privind violența în școală, consumul de droguri și alcool și alte comportamente de risc;

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

- ✓ recomandă și încurajează elevii și părinții acestora să solicite și să accepte asistență specializată în cazul în care se confruntă cu probleme de sănătate fizică și/sau psihică; selectează și aplică principii, metode și tehnici de consiliere educațională; colaborează cu părinții, tutorii legali și alți specialiști în educație (cadre didactice, consilier, școlar, psihopedagog, mediator școlar) în scopul adaptării programei la nevoile elevului, precum și a soluționării problemelor școlare și comportamentale a elevilor din grupul țintă din proiect.

Activitatea psihopedagogului din proiect are ca scop identificarea, evaluarea și dezvoltarea copilului/elevului cu cerințe educaționale speciale din proiect asigurând acestuia unui proces educațional de calitate, prin stimulare cognitivă a beneficiarului, oferirea de informații privind lucrul cu copilul familiei acestuia. Activitatea psihopedagogului este realizată în interesul superior al copilului și are la bază următoarele principii: drepturi egale în educație; nondiscriminare, toleranță și valorificarea diferențelor; intervenția timpurie; abordarea individualizată și complexă; valorificarea potențialului fiecărui copil; abordarea intersectorială și multidisciplinară; confidențialitate; cooperare și parteneriat educațional și social

Scopul activității psihopedagogului din proiect constă în prevenirea și combaterea excluderii/marginalizării copiilor/elevilor cu cerințe educaționale speciale din grupul țintă prin acordarea asistenței specializate acestora, a părinților/reprezenților legali, în realizarea și dezvoltarea procesului educațional. Obiectivele activității psihopedagogului în cadrul proiectului sunt: depistarea unor eventuale dificultăți de dezvoltare, învățare și adaptare ale copiilor/elevilor în procesul educațional în instituții de învățământ general; oferirea suportului psihopedagogic necesar pentru depășirea dificultăților și asigurarea dinamicii pozitive în dezvoltarea copilului/elevului; monitorizarea evoluției copilului/elevului în procesul educațional; acordarea asistenței metodologice cadrelor didactice de pe after school din proiect, părinților/reprezenților legali ai copilului.

Resursele materiale puse la dispoziția școlilor, elevilor și cadrelor didactice pentru derularea în bune condiții a programului sunt:

- ✓ ghiozdane școlare echipate complet pentru toți cei 700 de copii din grupul țintă ;

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

Norway grants

- ✓ dotarea scolilor cu aparatura IT (table SMART, table whiteboard, videoproiector, laptop) conform solicitarilor acestora specificate in planurile de interventie;
- ✓ dotarea scolilor cu cate un kit sportiv, kitul trainerului de MGCS, conform kitului folosit in cadrul cursului de MGCS adresat cadrelor didactice si mentorilor. Kitul cuprinde materiale sportive necesare pentru derularea unor activitati si jocuri outdoor :mingi de fotbal si de volei, veste , jaloane, cercuri sportive, etc dar si materiale care incurajeaza derularea de activitati creative:culori, pensule, etc
- ✓ carti donate catre bibliotecile scolilor SC Gim Polovragi, Sc Gim Cernadia si Sc Gim Stanisesti.

Programul de interventie asupra copiilor în risc de abandon scolar (AŞ) conține 3 axe:

Axa 1. Măsuri de combatere a absenteismului și slabei performanțe educative prin oferirea de servicii de sprijin (after school, educatie remedială, activitati recreative de tip MSG, sprijin material, mese calde exclusiv pt copiii din mediul rural);

Axa 2. Program de mentorat prin care tineri de liceu vor fi formați pentru a sprijini și motiva copiii;

Axa 3. Ateliere parentale, de lucru cu părinții pentru implicarea în sprijinirea copiilor (consiliere, sprijin material – ex. rechizite, haine, încălțăminte pt. copii, sprijin pt. accesarea unor fonduri publice din progr. gov.– Bani de liceu, Burse sociale, Locuri speciale pentru romi la liceu, etc.).

Axa 1. Măsuri de combatere a absenteismului și slabei performanțe educative prin oferirea de servicii de sprijin sunt asigurate printr-o serie de activitati care impreuna asigura suportul material si informational de care au nevoie elevii in risc de abandon scolar si cei cu CES pentru a-si imbunatati rezultatele scolare:

- ✓ Programul de after school (scoala dupa scoala)
- ✓ Educatie remedială
- ✓ Activitati recreative de tip MSG
- ✓ Sprijin material
- ✓ Mese calde exclusiv pt copiii din mediul rural

Detaliem pe scurt masurile care au fost recomandate si implementate in cadrul proiectului „Initiativa pentru educatie-Noroc”:

- ✓ Programul scoala dupa scoala

Programul scoala după scoala a fost implementat in peste 20 de scoli din mediul rural si a oferit servicii diversificate unui număr de peste 700 de copii si mentori. Programul s-a derulat timp de

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

ASCHF-R FILIALA VALCEA

Norway grants

4 zile pe săptămâna a câte 3 ore pe zi. Aceasta inițiativă nu s-ar fi putut derula fără sprijinul managementului școlilor și suportul cadrelor didactice de aceea trebuie să subliniem că succesul unei astfel de inițiativă se datorează susținerii managementului de la nivelul școlilor care au facilitat asigurarea transportului copiilor la/de la școală și după terminarea programului de tip afterschool punând la dispoziție resursele proprii cum ar fi : sala unde se desfășoară programul de tip afterschool, microbuzele școlare/șofer, personal auxiliar care să asigure curățenia la cursuri etc.

- ✓ O serie de activități derulate în cadrul programului de afterschool și care noi le-am identificat ca fiind exemple de bune practici, au fost prezentate în Ghidul de bune practici care se poate descărca de pe site-ul proiectului www.edu-noroc.org.
- ✓ Proiectul a pus la dispoziția cadrelor didactice metodologiile și instrumentele necesare pentru lucrul cu copii, cu părinții, mentorii în cadrul programului de after school. Mai multe informații și detalii din cadrul activităților desfășurate de cadrele didactice din cele 20 de școli ale proiectului se găsesc pe blogul proiectului aici:www.edu-noroc.org.

În cadrul proiectului, activitatea cadrelor didactice și a copiilor a fost constant monitorizată de echipa proiectului. În acest sens, s-au realizat ghiduri de discuții focus-grup adresate profesorilor facilitatori, elevilor și mentorilor, întrebările având rolul să identifice felul în care profesorii facilitatori și-au ajustat metodele de predare în urma formărilor realizate de echipa proiectului dar și observarea felului în care facilitatorii percep schimbările în atitudinile elevilor față de orele de studiu. Întrebările adresate elevilor s-au axat pe identificarea părerilor acestora despre afterschool, cum consideră aceștia că afterschoolul diferă de orele obișnuite de la școală și dacă aceștia consideră că ar putea fi aduse îmbunătățiri în timp ce întrebările pentru mentori au urmărit să afle dacă tehnicile învățate în urma cursurilor oferite de către echipa proiectului NOROC au fost folosite în interacțiunea cu elevii școlilor la care aceștia au practicat ca și mentori.

Vizitele pe teren s-au desfășurat în lunile mai, iunie, iulie, noiembrie. Cu ocazia acestor vizite de monitorizare, profesorii facilitatori ce au fost intervievați au făcut referire la utilitatea cursurilor oferite de către echipa NOROC, referindu-se în primă instanță la cursul de MGS – Mișcare joc și sport. Aceștia susțin că MGS este o metodologie de lucru care i-a inspirat în a îndrăzni o abordare mai informală și mai creativă a felului în care aceștia își țin orele. Această nouă abordare a contribuit la implicarea mai activă a elevilor în activitățile din cadrul afterschoolului, profesorii menționând cu entuziasm că elevii sunt mult mai receptivi ca înainte și mult mai comunicativi între ei. Mai mult aceștia spun că au început să încorporeze astfel de tehnici și în cadrul orelor obișnuite de la școală. Profesorii fac referire și la faptul că abordarea folosită la afterschool îi face pe copiii să vină cu entuziasm la școală. Un colaj al activităților desfășurate în cadrul programului

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

ASCHF-R FILIALA VALCEA

de afterschool din cadrul proiectului poate fi vizitat aici: [Amintiri vii din cadrul programului de afterschool - EDU NOROC - Inițiativa NORvegiano - ROMână pentru Calitate în Educație \(edu-noroc.org\)](http://Amintiri_vii_din_cadrul_programului_de_afterschool_-_EDU_NOROC_-_Inițiativa_NORvegiano_-_ROMână_pentru_Calitate_în_Educație_(edu-noroc.org)).

"Așteaptă cu nerăbdare aceste ore de after, vin cu mai mult drag la școală cu mai mult entuziasm, povestesc și acasă de ceea ce facem."

"Tehnicile creative au ajutat la stimularea copiilor. Copiii care înainte nu vorbeau, erau introverți acum socializează în cadrul grupului țintă. Elevii sunt mai relaxați și încrezători să răspundă la ore. Jocul prinde foarte bine."

Unii profesori fac o separare în continuare a felului în care își desfășoară orele de curs din cadrul școlii versus orele din afterschool. Aceștia fac mențiunea că la școală sunt obligați să respecte o curiculă școlară care este foarte aglomerată și astfel, nu le permite să fie mai creativi sau să ofere mai mult timp jocurilor.

"Este o diferență între activitatea din cadrul programului normal de școală pentru că avem de predat și o curiculă de urmat, la program însă putem face jocuri distractive."

Profesorii facilitatori au menționat faptul că masa caldă face o diferență în a atrage copii la școală și chiar elevii să depună mai mult efort la școală, să se concentreze mai bine la programul din școală. De asemenea, respondenții au menționat că au primit suficient sprijin din partea echipei NOROC pentru a își derula activitatea în afterschool.

"Până acum nu credem că ar mai trebui ceva în plus, sunt suficiente activitățile. Membrii echipei au fost receptivi atunci când am solicitat ajutorul."

Elevii în schimb și-au exprimat mulțumirea față de faptul că au oportunitatea să își facă temele la afterschool sub supravegherea unui profesor, fapt ce îi ajută să aprofundeze niște informații care poate nu erau așa de bine înțelese de la școală.

"La afterschool înțelegem tot ce nu am înțeles la ore."

Unii elevi și-au exprimat entuziasmul și cu privire la atmosfera din cadrul afterschool-ului. Aceștia au remarcat cum atmosfera e mai relaxată, profesorul e mai jovial, activitățile sunt mai distractive. Diferența sesizată de copii cu referire la afterschool este că profesoara are mai mult timp să explice și în general e mai mult timp de joacă.

"Profesorii sunt mai faini la after pentru că se joacă mai mult."

"La programul de școală doamna este mai serioasă, nu ne jucăm, primim note, iar la after ne jucăm, facem și fișe, teme. dar ne și distrăm."

Afterschool-ul bucură copiii pentru că le oferă oportunitatea să petreacă mai mult timp împreună. Mulți dintre elevii respondenți fac referire la afterschool ca fiind locul în care și-au făcut noi prietenii sau locul în care se simt în siguranță.

"Ne știam și înainte dar acum stăm împreună la program și ne jucăm cu toții. Ne simțim în siguranță, nu ne certăm că ne știm între noi."

"Ne place pentru că ne-am făcut prieteni noi, învățăm, ne jucăm cu cercurile."

Cel mai des menționat aspect cu privire la programul de afterschool a fost entuziasmul elevilor față de joc și de mișcare. Aceștia și-au exprimat entuziasmul și aprecierea față de orice activitate ce implică joacă, mișcarea și statul afară. De asemenea, elevii au subliniat faptul că își doresc mult mai multe activități de genul, cu mai multe excursii în aer liber, mai mult sport și mai multă veselie.

"Jocurile sunt cele mai distractive, mai și învățăm, să învățăm să scriem, fotbalul ,să facem temele. "

Programul de tip afterschool a fost impartit in trei parti (partea de activitati remediale, masa calda si activitatile de miscare si sport/in aer liber). Fiecare scoala a pregatit un calendar al activitatilor desfasurate in cadrul programului de afterschool si s-a intocmit prezenta zilnica la program.

Fiecare cadru didactic a pregatit un portofoliu al lucrarilor si fiselor realizate in cadrul programului de afterschool.

In acelasi timp, cadrele didactice si elevii au fost incurajati sa trimita materialele si fisele lucrate in cadrul programului de afterschool, acestea fiind postate pe website-ul proiectului www.edu-noroc.org.

Impreuna cu psihopedagogul din judet , cadrele didactice au lucrat impreuna cu copii in baza unor planuri individuale de interventie (specifice copiilor cu CES) urmarind astfel progresul acestora pe toata perioada de implementare a proiectului.

Tot in cadrul proiectului, au fost demarate initiative care sa incurajeze creativitatea copiilor. Expertii din cadrul proiectului au lansat permanent initiative catre scoli in vederea incurajarii participarii copiilor la procesul de invatare, la dobandirea increderii de sine si la transformarea scoala intr-o institutie atragatoare. Astfel de initiative au fost:

- ✓ Desene cu tematica „Scoala ideala” ([„Există un artist care te inspiră? Da, este Doamna Profesor Ionescu Irina. - EDU NOROC - Inițiativa NORvegiano - ROMână pentru Calitate în Educație \(edu-noroc.org\)](http://www.edu-noroc.org)), initiativa care a fost de un real succes intrucat s-au primit foarte multe desene extraordinare iar unele dintre ele au fost transformate intr-o expozitie intineranta, care a fost prezentata la conferinta de presa organizata cu ocazia Vizitei de Studiu in Norvegia, Intalnirile judetene, Conferinta de advocacy si Conferinta de sfarsit a proiectului ([Scoala ideala - EDU NOROC - Inițiativa NORvegiano - ROMână pentru Calitate în Educație \(edu-noroc.org\)](http://www.edu-noroc.org));

Norway grants

- ✓ „Meseriile viitorului”, [Copiii își imaginează meseriile viitorului de pe băncile școlii - EDU NOROC - Inițiativa NORvegiano - ROMână pentru Calitate în Educație \(edu-noroc.org\)](#);
 - ✓ Creatii literare „Peripețiile unui elev pe taramul minunat al copilariei” ([Antologie de scrieri literare: Peripețiile unui elev pe tărâmul minunat al copilăriei - EDU NOROC - Inițiativa NORvegiano - ROMână pentru Calitate în Educație \(edu-noroc.org\)](#)) care au avut scopul de a incuraja creativitatea si a demonstra ca toti copii au talent si se pot exprima in scris daca sunt sustinuti si incurajati ([Două premii I pentru eleve din cadrul proiectului NOROC - EDU NOROC - Inițiativa NORvegiano - ROMână pentru Calitate în Educație \(edu-noroc.org\)](#)); Doua eleve din cadrul proiectului NOROC au castigat locul I la un concurs de creatii literare din jud Neamt prezentandu-se cu 2 din creatiile realizate in cadrul acestui proiect. O carte cu cele mai reusite creatii literare a fost inclusa in ghidul de bune practici al proiectului si poate fi descarcata de aici [Scrieri-creative.pdf \(edu-noroc.org\)](#)
 - ✓ Incurajarea scrierii prin facilitarea schimbului de scrisori intre copii din scolile din Polovragi, Cernadia si copii din Liceul Tonitza , incurajandu-se socializare si scrisul de mana;
 - ✓ Tabara de vara de la Polovragi ([Tabara de vara de la Polovragi in imagini - EDU NOROC - Inițiativa NORvegiano - ROMână pentru Calitate în Educație \(edu-noroc.org\)](#)) dedicata celor 60 de copii si mentori din cadrul proiectului a fost un real succes si a demonstrat ca toti copii au capacitatea de a se integra social si a lega prietenii daca mediul in care locuiesc le ofera conditiile optime si ii incurajeaza si le arata increde.
- ✓ *Educatie remedială*

Activitatile remediale, chiar daca au urmat curricula scolara au avut in vedere sa se desfasoare centrându-se pe nevoile si abilitatile de invatare ale copiilor si sa le adapteze la fiecare dintre acestia. O frumoasa prezentare a activitatilor derulate in cadrul programului de afterschool de catre elevii din scoala Craiesti, Bacau poate fi vazuta pe website-ul proiectului [aici Blog - EDU NOROC - Inițiativa NORvegiano - ROMână pentru Calitate în Educație \(edu-noroc.org\)](#). Un exemplu de activitate din cadrul proiectului care imbina intr-o maniera integrata cunostinte de scris, citit, geografie, biologie poate fi vizualizat aici [Descoperim cu Apolodor în Deltă, păsările-n zbor - EDU NOROC - Inițiativa NORvegiano - ROMână pentru Calitate în Educație \(edu-noroc.org\)](#), activitate desfasurata in cadrul Scolii Gim Orbeni, Scurta, profesor Gabriela Galateanu.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

ASCHF-R FILIALA VALCEA

În școli, elevii au fost ajutați și cu realizarea temelor atât cu ajutorul cadrelor didactice cât și cu sprijinul mentorilor din cadrul proiectului.

Programul a propus o schimbare de paradigmă în procesul educativ punând accent pe tehnici de predare centrate pe elev, adaptate nevoilor și posibilităților de învățare ale acestuia și mai puțin pe respectarea și aplicarea tehnicilor și noțiunilor prezentate în curricula școlară de masă.

Programul a propus implementarea și derularea unor metode și procese educaționale diferențiate, astfel este indicat în activitatea instructiv-educativă să se abordeze utilizarea instrumentelor RED (RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE), care se referă la accesul neștirguit la materiale cu caracter instructiv, facilitat de tehnologiile informației și comunicațiilor, facilitarea exprimării emoțiilor, în vederea creșterii stimei de sine; lucrul în echipe și implicarea în activități extrașcolare.

Întrebați fiind, elevii au sesizat o îmbunătățire în felul în care profesorii lor predau sau se comportă în cadrul programului de afterschool. Tehnicile mai creative de derulare a orelor din cadrul programului de afterschool i-au făcut pe copii să îndrăgească afterschool-ul deoarece răspund la nevoia lor de joacă, interacțiune mai mare cu restul elevilor și petrecut timp în aer liber. Elevii au declarat că își doresc mai multe activități în aer liber, și în general preferă un stil pedagogic mai interactiv. Unii profesori la rândul lor recunosc importanța învățământului non-formal pentru o mai bună interacțiune cu elevii lor.

✓ *Activități recreative de tip MSG*

„Educația trebuie să fie fantastică! Trebuie să fie interesantă, practică și să contribuie la dezvoltarea globală a abilităților de viață !” , Cristina Vlădescu, trainer MGCS.

În cadrul proiectului s-au organizat cursuri de MGSC (a caror metodologie a fost prezentată în Planul de formare) atât pentru cadrele didactice cât și pentru mentorii din cadrul proiectului. Cursurile s-au susținut în cadrul Liceului din Baia de Fier, Liceului Parincea și La sediul partenerului ASCHFR din Râmnicul Valcea în perioada februarie-aprilie 2023.

Curricula teoretică trebuie să fie asimilată într-un mod „prietenos” de către copii și de aceea jocurile specifice metodologiei „ Mișcare, Joc, Sport și Creativitate” (MGSC) pot avea un rol foarte important. MGSC este un instrument foarte flexibil, care poate fi adaptat unei programe specifice, respectând totodată metodologia psihosocială a jocului, care include cadrul, rolurile, regulile și obiectivele.

Povestea de fond reprezintă ingredientul principal prin care un nou concept din programa școlară poate fi prezentat copiilor. Activitățile psihosociale includ o anumită poveste ...poate fi o poveste

despre legende, o poveste a numerelor pare și impare, o poveste a diferitelor tradiții, culturi și istorii, moșteniri culturale ...o poveste cu personaje îndrăgite, precum „prințesa, samuraiul și dragonul”.

Povestea asigură întotdeauna coerența celor trei etape de planificare a activităților, deoarece are un început, o parte principală și un final. Totodată, formatul este aplicabil și perfect adaptat cadrului utilizat pentru planificarea MGSC. În realitate, este un cadru care poate fi adaptat programului sălii de clasă și diferitelor programe școlare, indiferent dacă vizează educația civică, geografia, matematica, o limbă străină, istoria, sportul și așa mai departe.

Revenind la abordarea MGSC, jocul psihosocial care prezintă, printre altele, cunoștințe și informații „prietenoase”, îl ajută pe copil să nu fie copleșit de informații, extenuat sau stresat de evaluări. Aceasta contribuie la menținerea concentrării, curiozității și entuziasmului copiilor și îi ajută pe aceștia să dobândească mai multe cunoștințe și să experimenteze mai mult în timpul petrecut la școală. Nu în ultimul rând, aceasta facilitează accesul la procesul de învățare. Șansa copilului de a explora învățarea prin intermediul tuturor simțurilor/tipurilor de învățare (senzorială, motrică, intelectuală) este excelentă din perspectiva procesului de dobândire a cunoștințelor.

Chiar dacă conținutul programei școlare nu permite transformarea cursului într-o activitate psihosocială și de învățare, principiile de bază ale metodologiei MGS și elementele importante ale acesteia pot fi puse în aplicare. De exemplu:

- Printr-un scurt joc de energizare - un joc de comunicare pentru copii la începutul orei, pentru a-i activa mental și a-i face să se simtă implicați și prezenți. Se recomandă ca jocul să aibă o legătură cu aspectele care urmează să fie predate ulterior în timpul cursului.
- Înainte de predarea teoriei principale, aceasta poate fi abordată prin intermediul unui joc MGSC, care pune accentul pe învățarea prin experiență.
- La finalul fiecărei ore de curs, o solicitare de feedback din partea copiilor cu privire la aspectele pe care le-au înțeles din ceea ce s-a predat, la aspectele care le-au plăcut, la modul în care și-ar putea îmbunătăți participarea, elemente care ar putea fi utile pentru profesor. Este o abordare foarte importantă care ajută la integrarea viziunii copiilor asupra învățării și ajută profesorul să aibă o perspectivă clară asupra utilității tehnicilor de predare folosite.
- un alt mod de aplicare a metodologiei MGSC apare în cadrul evaluărilor, care trebuie să aibă loc pentru toate cadrele didactice pe parcursul semestrului școlar: Pentru a face o sinteză a aspectelor învățate, copiii pot fi împărțiți în echipe și pot realiza colaje creative care să reflecte informațiile dobândite (conform modulului de creativitate MGSC).
- Jocurile MGSC pot fi un instrument care îmbunătățește capacitatea de predare a programelor școlare. De asemenea, poate contribui la îmbunătățirea cunoștințelor în același mod în care dezvoltă abilități de viață. Aceasta facilitează transferul de informații pe măsură ce copiii participă în mod activ, au mai multă încredere în forțele proprii, se obișnuiesc să ofere feedback, dobândesc abilități de soluționare a problemelor și învață

Norway grants

cum să interacționeze unii cu alții pe baza cooperării și a fair-play-ului. De asemenea, nu în ultimul rând... aceștia înțeleg un principiu teoretic pe care îl practică și îl experimentează în mod energic prin joc, fapt ce va duce ulterior la o memorare mai bună și plăcere sporită pe măsură ce învață prin joc.

- Pentru a fi utile, jocurile MGS adaptate la programele școlare trebuie să fie adaptate nivelului de înțelegere și vârstei copiilor.

Școala ca un mare „laborator” pentru joacă și învățare!... Toate la un loc!

Elevii au declarat că își doresc mult mai multe activități de genul MGCS, cu mai multe excursii în aer liber, mai mult sport și mai multă veselie.

"Jocurile sunt cele mai distractive, mai și învățăm, să învățăm să scriem, fotbalul ,să facem temele. "

✓ Sprijin material

În cadrul proiectului, s-au asigurat o serie de materiale care să faciliteze derularea cu ușurință a activităților de învățare. Astfel copiii au primit un ghiozdan școlar echipat cu materiale necesare desfășurării în bune condiții a activităților de la școală. Pentru încurajarea activităților și jocurilor în aer liber, s-au asigurat materiale sportive prin punerea la dispoziția cadrelor didactice care au participat la trainingul de MGCS a unui kit de MGCS care cuprinde: mingii, cercuri, jaloane, veste dar și materiale care să încurajeze creativitatea (culori, pensule, etc). Școlile au primit ca dotări echipamente IT care le-au ajutat să completeze necesarul de dotări pentru facilitarea procesului de învățare cu ușurință.

În același timp, câteva școli din cadrul proiectului au beneficiat de dotarea cu cărți a bibliotecilor [Dar din dar se face rai - EDU NOROC - Inițiativa Norvegiano - ROMână pentru Calitate în Educație \(edu-noroc.org\)](http://Dar din dar se face rai - EDU NOROC - Inițiativa Norvegiano - ROMână pentru Calitate în Educație (edu-noroc.org)), cărți donate de către personalul TDH dar și de elevi-voluntari din cadrul Liceului Tonitza din București.

✓ Mese calde exclusiv pentru copiii din mediul rural

In urma analizei nevoilor din școli, am înțeles că, în școlile din mediul rural, este o mare nevoie de asigurarea unei mese calde pe zi.

Astfel, în cadrul proiectului, în județele Gorj, Bacău, Valcea, Dolj s-a asigurat o masă caldă tuturor copiilor din cadrul proiectului. Acest lucru a avut un impact semnificativ și a contribuit la atragerea copiilor la școală și creșterea prezenței la școală, în special în cadrul programului de afterschool.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

ASCHF-R FILIALA VALCEA

Axa 2. Program de mentorat

Despre Mentorat

În cadrul proiectului NOROC, copiii aflați în situație de risc de abandon școlar vor fi ajutați de tineri voluntari, elevi de liceu, ce le vor putea oferi sprijin, sfaturi și prietenie pentru a facilita creșterea motivației lor pentru a învăța.

Programul de mentorat va avea o durată de 6 luni. Prin intermediul programului, vor fi sprijiniți copiii aflați în risc de abandon școlar. Programul va include întâlniri individuale între copii și mentori, activități de grup în interior și activități culturale și recreative în aer liber.

Mentoratul este un proces prin care o persoană competentă oferă îndrumare, sprijin și consiliere pentru a încuraja o persoană mai puțin experimentată să își dezvolte competențele și să dobândească mai multe abilități de viață pentru a obține rezultate mai bune. Mentorii creează un mediu propice în care implementează activități adecvate pentru a-i încuraja pe protejații lor să aplice gândirea critică, să devină mai eficienți și să își îmbunătățească abilitățile sociale. Acest lucru, la rândul său, va ajuta mentorul să își îmbunătățească autocunoașterea și să își stabilească obiective care să îl ajute să își dezvolte potențialul.

Mentoratul s-a dovedit a fi o modalitate eficientă de a împărtăși cunoștințe, de a crește abilitățile sociale și emoționale ale copiilor și de a promova integrarea, oferindu-le tinerilor instrumentele și sprijinul de care au nevoie prin intermediul unui program structurat.

În întreaga lume există diferite forme de programe de mentorat și ceea ce au în comun este faptul că se dovedesc a fi benefice atât pentru cei care beneficiază de mentorat, cât și pentru mentori.

Principiile ce stau la baza activității de mentorat :

1. Respectarea drepturilor copilului
2. Participarea copiilor
3. Nediscriminare
4. Interesul superior al copilului
5. Respectarea și valorificarea punctelor forte
6. Să nu faci rău

Mentoratul nu este o soluție pentru toate problemele cu care se confruntă copiii la risc de abandon școlar și familiile acestora, dar, dacă este implementat în mod corespunzător, poate avea un impact pozitiv asupra bunăstării copiilor.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

Cel mai important aspect al unui mentorat de succes este o relație personală continuă între mentor și persoana mentorată. Scopul secțiunii de mentorat din cadrul proiectului NOROC este de a spori eficacitatea acestei relații personale prin sprijinirea activităților și oportunităților pentru copiii la risc de abandon școlar de a-și dezvolta abilitățile sociale prin activități de grup care promovează integrarea socială și învățarea.

Proiectul NOROC, își propune ca prin intermediul training-urilor oferite mentorilor, să îi ajute pe voluntari să înțeleagă parametrii relației lor cu beneficiarii și le permite să aibă așteptări realiste cu privire la rolul lor.

Un mentor este o persoană care:

- Este un prieten și un consilier loial.
- Este un facilitator, un ghid, un antrenor și un model de rol.
- Căreia i se poate încredința îngrijirea și educația unei alte persoane.
- Are cunoștințe sau expertiză pentru a cultiva interesele și abilitățile de viață ale unei alte persoane.
- Este dispus să ofere ceea ce știe fără a aștepta reciprocitate sau remunerație.
- Are o înțelegere a faptului că mentoratul înseamnă a pune la dispoziție în mod fiabil timpul său ca voluntar pentru a oferi îndrumare și sprijin pentru o altă persoană.
- Înțelege că mentoratul dezvoltă abilități personale specifice și capacitatea de angajare.
- Este deschis la dezvoltarea capacității de rezolvare creativă a problemelor, încrederea în sine prin noi oportunități, de luare a deciziilor și a abilităților de a lua decizii ale persoanelor pe care le îndrumă.
- Poate stabili o legătură puternică cu persoana mentorată și poate, la rândul său, să folosească această legătură ca un catalizator pentru schimbări și creșteri pozitive.

Ce nu este un mentor:

- Un mentor nu este un părinte - un mentor nu este acolo pentru a prelua rolul unui părinte; nimeni nu poate prelua rolul unui părinte, indiferent cât de dificilă poate fi viața de familie pentru copil. Varsta apropiată de cea a persoanei mentorate permite voluntarului să aibă o relație foarte diferită cu ea.
- Un mentor nu este atotștiutor - un mentor care vine cu o agendă de tipul "eu știu cel mai bine" riscă să piardă încrederea beneficiarului sau să ofere sfaturi ineficiente.
- Un mentor nu este un meditator/profesor - un mentor poate fi acolo pentru a oferi resurse și pentru a oferi ajutor, dar numai dacă și când beneficiarul dorește acest lucru.

- Un mentor nu este un furnizor - mentorii au un rol important în viața unui copil, dar nu ca sursă de sprijin financiar. Mentorii nu ar trebui să se simtă obligați să ofere vreun ajutor monetar sau să intervină în situații familiale. Dacă li se solicită, mentorii pot ajuta la găsirea altor resurse, dar asumarea rolului de sprijin financiar direct poate pune în pericol relația.

- Un mentor nu este un salvator - adoptarea unei atitudini de salvator creează un dezechilibru de putere și concentrează în mod necorespunzător relația pe obiective de salvare, îmbogățire sau îmbunătățire. Pentru un copil, relația pozitivă de mentorat îl poate inspira să meargă la universitate sau să identifice un obiectiv profesional productiv. Pentru un altul, aceasta poate pur și simplu să îi ofere confortul de a ști că există o persoană de încredere și de sprijin în viața lor.

Cercetările privind practicile de mentorat de succes au evidențiat câteva domenii cheie ca fiind esențiale în dezvoltarea unor relații sănătoase între mentori și discipoli:

1. Relația este intervenția

Acei mentori care își acordă timp pentru a dezvolta încredere și pentru a-și cunoaște protejații sunt capabili să creeze un mediu propice pentru a lua măsuri pozitive care să fie luate pentru creșterea personală a protejaților. Mentorii de succes se concentrează pe construirea relației și nu pe rezultate.

2. Își asumă responsabilitatea pentru relație

Poate fi o provocare în sine să menții o relație. Mentorii de succes trebuie să fie consecvenți, perseverenți și de încredere. Ei trebuie să fie capabili să își respecte angajamentul chiar și atunci când lucrurile devin dificile.

3. Cu cât durata parteneriatului Mentor-discipol este mai lungă, cu atât impactul este mai mare

Este nevoie de timp și răbdare pentru a dezvolta încrederea, pentru a se familiariza unul cu celălalt și pentru a stabili legături puternice. Având în vedere că acesta este un proces care nu poate fi "accelerat", cu cât durează mai mult o relație, cu atât este mai probabil ca relația să aibă un impact pozitiv în viețile beneficiarilor/discipolilor.

Beneficiile mentoratului

Beneficiile mentoratului nu sunt unilaterale; atât mentorii, cât și persoanele îndrumate au multe de câștigat din această experiență.

Beneficii pentru mentori:

- Obțin satisfacție personală/profesională
- Câștigă recunoaștere din partea colegilor și a comunității în general

- Își îmbunătățesc abilități interpersonale
- Promovează o mai bună înțelegere a problemelor sociale în general și a problemelor copiilor în special
- Îmbunătățirea empatiei
- Dobândește cunoștințe despre alte culturi și obiceiuri

Beneficii pentru persoana protejată:

- Promovează o mai bună integrare școlară
- Creșterea stimei de sine și a încrederii în sine
- Îi pregătește pentru responsabilități mai mari
- Se distrează și se bucură de activități
- Dezvoltă tineri încrezători în comunitate
- Dobândește noi cunoștințe, abilități și atitudini

Factori care vor contribui la o relație de succes între mentor și persoana mentorată:

- Înțelegerea participării și a modului în care aceasta se aplică relației mentor-persoana mentorată.
- Orientări clare privind rolurile și responsabilitățile ambelor părți
- O înțelegere agreată și împărtășită a naturii și tipului de sprijin
- Angajament față de principiile și valorile sistemului de mentorat
- Luarea în considerare a competențelor (plus dorința de a le dezvolta) și atitudinile atât ale mentorului, cât și ale beneficiarului.
- Comunicare clară și transparentă în ambele direcții

Comunicarea clară este piatra de temelie pe care se sprijină toți ceilalți factori. Prin dialog constructiv și empatic se poate dezvolta relația, permițând ambelor părți să își prezinte ideile, să intre în discuții în mod democratic și să continue să dezvolte încrederea în relația lor. În acest mediu, ambele părți pot prospera.

Succesul unei perechi mentor-persoana mentorată este dependent de soliditatea relației dintre cei doi. Cercetările au arătat că mentoratul este eficient dacă protejații simt că ei - și nu performanțele sau realizările lor - sunt prioritatea numărul unu. Odată ce un mentorat se simte

sprijinit și este capabil să construiască o legătură puternică cu mentorul său, atunci și numai atunci ne putem aștepta la îmbunătățiri în domenii precum dezvoltarea abilităților sociale, mediul academic sau îmbunătățirea comportamentului.

Procesului de recrutare constă în identificarea mentorilor și a celor care vor fi mentorați.

1. Înțelegerea nevoilor. Poate avea loc o colectare rapidă de informații în legătură cu persoanele mentorate, pentru ca activitățile să fie atractive, eficiente și să atingă obiectivele proiectului NOROC.
2. Utilizarea informațiilor. În urma colectării de informații care are loc, luați în considerare crearea unei strategii de acțiune folosind datele obținute pentru a sprijini recrutarea, formarea mentorilor și alegerea activităților.
Strategia abordată pentru clarificarea barierelor, a obiectivelor și a pașilor necesari pentru a ajunge la rezultatul dorit poate fi simbolizată vizual ca un pod peste un râu. Râul simbolizează toate problemele cu care se confruntă copiii, scândurile din care este format podul, simbolizează pașii necesari pentru schimbarea ce va surveni.

Garantarea siguranței

Pentru a asigura un proces de mentorat etic și sigur, este necesar consimțământul în cunoștință de cauză pentru participarea atât a mentorului, cât și a beneficiarului. Obținerea consimțământului în cunoștință de cauză pentru programul de mentorat poate include: explicarea proiectului, beneficiile și posibilele provocări (gestionarea așteptărilor sale), asigurarea faptului că acesta este conștient de faptul că se poate retrage din activități în orice etapă dacă se răzgândește și asigurarea faptului că părinții mentorului și-au dat, de asemenea, consimțământul în cunoștință de cauză.

Formarea mentorilor

Începerea corectă a activității mentorilor și a persoanelor îndrumate este unul dintre momentele definitorii pentru întregul program de mentorat. Încrederea se clădește în timpul primei întâlniri dintre mentor și mentorat, iar dacă mentorii nu sunt dotați cu instrumentele potrivite și nu abordează activitatea într-un mod adecvat, nu vor reuși să stabilească o relație pozitivă și eficientă cu persoana mentorată.

Subiectele sugerate pentru a fi abordate în timpul zilelor de formare a mentorilor:

- Prezentare generală a drepturilor copilului, susținută de principiile nediscriminării și interesului superior al copilului, subliniind faptul că toți copiii merită să aibă acces la aceste drepturi fundamentale.

- Cum să vă sprijiniți persoana mentorată în stabilirea planului său pentru procesul de mentorat (cum să îl sprijiniți să identifice provocările, obiectivele și soluțiile).
- Provocările cu care se confruntă copiii la risc de abandon școlar.
- Abordarea bazată pe atuuiri și puncte forte.
- Ce face un mentor bun?
- Ascultarea activă.
- Etica mentoratului (inclusiv reflectarea asupra prejudecăților).
- Reguli de comunicare eficientă.
- Facilitarea participării.
- Cum să creați un acord de mentorat într-un mod semnificativ și participativ.
- Formare în domeniul conducerii.
- Garantarea siguranței și importanța confidențialității.
- Ce trebuie făcut atunci când apar probleme grave, cum ar fi abuzul, și cui să se adreseze.
- Gestionarea întâlnirilor individuale (planificarea activităților, programul, modalități de comunicare, rezolvarea eventualelor probleme).

Componenta etica a mentoratului – elemente importante

- Confidențialitatea: Problema confidențialității poate fi o provocare pentru mentori, mai ales dacă, de exemplu, persoana mentorată este observată sau dezvăluie că are comportamente periculoase de risc, activități ilegale sau este victima unui abuz. Asigurați-vă că acordul de mentorat este clar cu privire la definiția confidențialității și la modul în care trebuie să se ia măsuri pentru a menține în siguranță persoana protejată și alte persoane. În cazul în care un mentor trebuie să divulge o problemă gravă unui adult de încredere, cereți-i acestuia să explice în prealabil beneficiarului de mentorat de ce trebuie să facă acest lucru și că poate fi în continuare de încredere.
- Dezvoltarea abilităților de ascultare: Este o bună practică să acordați atenție învățării și dezvoltării proprii a mentorilor. Dezvoltarea aptitudinilor de ascultare activă este esențială, iar scopul este de a permite persoanei mentorate să simtă că are o persoană de încredere cu care poate discuta orice problemă dificilă.
- Formare adecvată : Un mentor are obligația etică de a nu face rău. Cu toate acestea, dacă tinerii voluntari nu sunt instruiți și supravegheați în mod corespunzător, acest lucru se poate întâmpla fără intenție.

- Asigurarea egalității: Din cauza diferenței de vârstă dintre mentori și persoana mentorată, ar putea exista un dezechilibru de putere. Mentorii trebuie să fie conștienți de aceste inegalități și să găsească modalități de a le reduce, asigurându-și protejării că sunt egali. Mentorii trebuie să fie precauți pentru a nu impune propriile convingeri asupra protejaților și să accepte faptul că aceștia vor avea experiențe diferite care le-au modelat convingerile într-un mod diferit. Oferirea unei formări adecvate privind prejudecățile îi ajută pe mentori să treacă peste propriile prejudecăți.
- Limite fizice: Deoarece un mentor nu este un profesionist, ci mai degrabă un ghid/prieten/model de rol, există o marjă de manevră ceva mai mare atunci când vine vorba de limite adecvate. Trebuie clarificat faptul că nu toată lumea se simte confortabil cu atingeri aparent nevinovate (mai ales într-un cuplu mentor- persoana mentorată de genuri diferite) și că mentorii și persoanele mentorate pot vorbi cu personalul proiectului în cazul în care se simt astfel. Întotdeauna este mai bine să fiți puțin mai atenți; există multe modalități de a arăta afecțiune care nu implică contactul fizic.

Ce face un mentor bun?

În calitate de mentor, trebuie să aveți în vedere:

- Responsabilitatea beneficiarului pentru propria învățare, într-un mediu sigur și de sprijin.
- Respectul față de dreptul protejatului de a lua propriile decizii și de a trăi așa cum dorește.
- O abordare fără a judeca, în care oamenii sunt tratați cu respect și onestitate.
- Confidențialitate în ceea ce privește problemele personale.
- Sisteme clare de divulgare a abuzurilor/neglijării.
- Să fim curioși cu privire la experiența trăită de copil și să provocăm în mod constructiv atunci când copilul se angajează în comportamente care îl expun la situații de risc.

Comportamente și caracteristici ale unui bun mentor:

- Să arate respect.
- Să asculte.
- Empatizarea.
- Grijă.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

- Ajută beneficiarul să caute soluții.
- Stabilirea încrederii.
- Să demonstreze confidențialitate.
- Flexibilitate și deschidere.
- Fiind un model de rol.
- Să fie un ghid.
- Să fie realist.
- Să fie creativ.
- Crează o atmosferă de încredere.
- Răbdare atunci când copiii întâmpină dificultăți în a-și exprima sentimentele.
- Credința în drepturile și participarea copiilor.
- Calm; oferind stabilitate și siguranță.

Modalitati de alegere a perechilor mentor/discipol:

1. Potrivirea de sine stătătoare

Beneficiarii vor primi detalii despre mentorii implicați în program și vor putea să-și aleagă mentorul preferat.

Pro: Persoanele mentorate se vor simți mai confortabil cu mentorul lor, ceea ce îi va face să se implice mai mult în program. Experiențele sau caracteristicile comune îi vor face să împărtășească și să se deschidă mai ușor.

Dezavantaje: Este necesară o anumită coordonare, deoarece unii mentori pot fi mai preferați decât alții, iar mai multe persoane se vor înscrie pentru fiecare mentor. În plus, protejații vor fi mai puțin expuși la personalități și medii diferite, deoarece cel mai probabil vor alege pe cineva cu care se pot identifica ușor.

2. Perechile formate de catre coordonatorilor

Un coordonator va colecta informații atât de la mentori, cât și de la mentorați și îi va potrivi pe baza acestor detalii.

Pro: Coordonatorii se pot asigura că perechile mentor/persoana mentorata sunt mai diversificate, oferindu-le persoanele mentorate o expunere mai mare la o persoană cu un background diferit. Coordonatorul poate ține cont de unele dintre preferințele persoanelor mentorate. Sexul sau

capacitățile mentorilor pot fi, de asemenea, luate în considerare în timpul acestui proces de potrivire.

Dezavantaje: În funcție de mărimea grupului de mentori și de persoane de sprijin, acest lucru poate adăuga o mare cantitate de muncă administrativă pentru coordonator.

3. **Potrivirea automatizată**

Există diferite tipuri de software și aplicații care pot asorta în mod automat mentorii și protejații pe baza unui "scor de compatibilitate".

Pro: Proces ușor și direct, care nu va necesita prea mult timp de administrare pentru coordonatorul de mentorat.

Dezavantaje: Un astfel de software poate fi foarte scump. Poate elimina o parte din întâlnirile inițiale față în față pe care coordonatorii de mentorat le-ar avea în mod normal cu mentorii și protejații pentru a le potrivi în mod corespunzător, ceea ce poate fi negativ pentru program.

4. **Potrivirea aleatorie**

Mentorii și protejații sunt potriviți în mod aleatoriu de către coordonatorii programului.

Pro: Un proces rapid, cu o sarcină administrativă redusă pentru coordonatorii de mentorat.

Dezavantaje: Este posibil ca mentorii și protejații să nu se simtă confortabil unul cu celălalt, deoarece nu se ține cont de preferințe și capacități.

Mentorat individual vs Mentorat de grup

Atât mentoratul individual, cât și cel de grup au o serie de beneficii pentru copiii implicați în ele, precum și potențiale dezavantaje. Participanții la programul de mentorat din proiectul NOROC trebuie să analizeze cu atenție fiecare dintre aspectele pozitive și negative pentru a decide dacă preferă să se concentreze pe întâlniri individuale, pe întâlniri de grup sau dacă este mai potrivită o abordare hibridă. În această secțiune, vor fi prezentate avantajele și dezavantajele acestor abordări.

Abordarea care va fi cea mai potrivită pentru acest program de mentorat depinde de competențele pe care se preconizează că le vor dobândi persoanele vizate (și, într-o anumită măsură, mentorii) pe parcursul programului. Mentoratul individual și cel de grup au rezultate foarte diferite:

Mentoratul individual promovează creșterea și dezvoltarea personală a copiilor. Procesul de mentorat poate fi adaptat în mod specific la nevoile și obiectivele copilului. Mentorii și protejații vor dezvolta o puternică relație personală puternică, care va ajuta mentorul să se dezvolte.

Mentoratul de grup sprijină dezvoltarea abilităților sociale ale copiilor și capacitatea lor de a se conecta cu colegii lor. Se va pune accentul pe abilități precum munca în echipă, rezolvarea problemelor, luarea deciziilor și dezvoltarea abilităților de conducere.

Beneficiile potențiale ale mentoratului de grup

- Mai puțin consumatoare de timp - Implementarea unui program de mentorat de grup va necesita mai puțin timp, deoarece va fi nevoie de mai puțin timp pentru a recruta, selecta, forma și potrivi mentorii pentru fiecare mentorat.
- Reducerea factorilor de risc - Prin faptul că toți mentorii și protejații se întâlnesc ca un grup mare și sub supravegherea personalului, va fi mai ușor să se protejeze toți protejații (și mentorii).
- Recrutare mai ușoară - Cercetările au arătat că programele de mentorat de grup au niveluri mai ridicate de candidaturi, deoarece unii voluntari s-ar putea simți inconfortabil cu nivelul de intimitate și angajament necesar pentru mentoratul individual.
- Reducerea riscului de "dezamăgire a mentee-ului" - Dacă un mentor trebuie să lipsească de la o sesiune sau chiar dacă renunță complet, vor exista alți mentori care să preia și să continue programul, fără ca un mentee să se simtă abandonat.

Dezavantajele potențiale ale mentoratului de grup

- Nu poate înlocui mentoratul individual - În timp ce mentoratul de grup are avantajele sale, acesta nu va oferi beneficiarului sprijinul personal de care acesta are nevoie pentru a se dezvolta.
- Dificilă dezvoltarea unei relații personale - Punctul forte al unui program de mentorat constă în faptul că între mentor și protejatul său se formează o relație puternică. Există mult mai puține șanse ca acest lucru să se întâmple într-un cadru de grup, deoarece sunt necesare sesiuni individuale intensive. Ar putea fi dificil de promovat integrarea între mentori și mentee.
- Necesitatea de a dezvolta un curriculum - În general, mentoratul de grup se bazează mai mult pe un curriculum decât cel individual, ceea ce înseamnă că personalul programului va trebui să petreacă mai mult timp pentru a dezvolta și perfecționa unul. Pe lângă faptul că acest lucru necesită mai mult timp din partea personalului, acest lucru vor prelua, de asemenea, unul dintre punctele cheie ale dezvoltării abilităților și relațiilor dintre mentori și protejați: conceperea împreună a procesului de mentorat.
- Comportamentul perturbator este mai probabil să apară - Copiii sunt mai predispuși să se comporte într-un cadru de grup decât atunci când primesc atenție individuală din partea unui mentor personal. În special într-un program în care unii dintre copii ar putea fi traumatizați sau pot fi supuși unui stres mai mare decât ceilalți copii, acest lucru ar putea necesita un personal mai profesionist pentru a se ocupa de acești copii și ar putea perturba sesiunile și pentru celelalte persoane mentorate.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

Recomandăm să se implementeze o abordare hibridă pentru a obține beneficii atât din sesiunile individuale, cât și din întâlnirile de grup. Sugerăm ca întâlnirile individuale să fie combinate cu sesiunile de grup, cu cel puțin la fel de multe sesiuni individuale ca și sesiuni de grup, poate alternând cele două. Desfășurarea ședințelor individuale cu toate perechile mentor-personă mentorată într-o singură încăpere ar putea fi cea mai bună soluție pentru a se asigura că persoanele care beneficiază de mentorat sunt protejate în mod corespunzător, ceea ce nu se întâmplă dacă se întâlnesc singure cu mentorii lor în afara spațiilor organizațiilor.

În timpul primelor câteva întâlniri individuale, mentorii și persoanele mentorate ar trebui să colaboreze pentru a concepe procesul de mentorat, adaptat la obiectivele autoidentificate ale persoanelor mentorate. Ședințele care urmează vor încorpora activitățile pe care mentorii și persoanele mentorate le-au identificat și care corespund acestor obiective.

Câteva linii directoare pentru intalnirile individuale

Din motive de protecție, se recomandă ca întâlnirile individuale să se desfășoare într-un spațiu comun cu celelalte perechi mentor-personă mentorată, deși trebuie să se aibă grijă ca fiecare pereche să beneficieze de suficientă intimitate relativă pentru a crea încredere între ele. În acest fel, coordonatorii de mentorat pot monitoriza (de la distanță) pentru a vedea dacă perechile mentor-personă mentorată au un "click" inițial. Ar putea fi utilă organizarea unei prime întâlniri generale - și a mai multor întâlniri pe parcursul proiectului - cu toți mentorii și protejații, pentru a crea un sentiment de apartenență la un grup mai mare și pentru a promova cunoașterea celorlalți mentori și protejați din cadrul programului.

Crearea unui spațiu sigur

Copiii și tinerii au nevoie de spații sigure în care să se poată reuni, să se angajeze în activități legate de nevoile și interesele lor diverse, să participe la procesele de luare a deciziilor și să se exprime liber. Dacă tinerii au la dispoziție spații sigure în care să se implice, ei pot contribui în mod eficient la dezvoltare, inclusiv la pace și coeziune socială. Pentru persoanele din grupurile marginalizate, siguranța psihologică și siguranța fizică sunt strâns legate și nu sunt ușor de separat. Oriunde alegeți să vă organizați întâlnirile - fie că este vorba de spații permanente sau închiriate - stabiliți linii directoare și depuneți eforturi pentru a vă asigura că le oferiți copiilor și tinerilor cu care lucrați un spațiu sigur în care aceștia se simt liberi să vorbească, să ridice probleme care îi preocupă, să se relaxeze, să crească și să se dezvolte. Amenajarea unui spațiu prietenos pentru copii din punct de vedere vizual îi va ajuta pe copii să se simtă mai mult ca acasă.

Pregătirea mentorilor

La începutul relației de mentorat, mentorul este adesea cel care trebuie să își asume responsabilitatea de a construi relația. Prima întâlnire poate fi exploratorie, pentru a vedea dacă relația de mentorat ar funcționa. Un început bun este important, iar încrederea trebuie să fie

construită de la început. Poate fi util să căutați experiențe sau caracteristici comune, chiar dacă se pare că mentorul și mentoriatul sunt complet diferiți! Este important ca mentorii să aibă o bună inteligență emoțională pentru a putea răspunde în mod corespunzător la emoțiile și sentimentele cursantului. Prin urmare, este imperativ ca mentorii să primească o pregătire și o inițiere suficientă, astfel încât să poată începe imediat să își construiască relația cu beneficiarul lor.

Așteptări

Este important ca persoanele mentorate și familiile acestora să fie pe deplin conștienți de obiectivele și scopurile programului și ca așteptările lor să fie gestionate. Mentorii trebuie să știe că nu trebuie să se simtă niciodată presați să ofere mai mult decât sprijinul pe care îl oferă în timpul sesiunilor de mentorat. În cazul în care persoanele mentorate sau familiile acestora încep să ceară mai mult, cum ar fi bani sau vizite în afara programului, mentorii trebuie să știe cum să refuze. În plus, deși mentoratul poate fi foarte benefic atât pentru mentori, cât și pentru persoanele mentorate, acesta nu va rezolva TOATE problemele din viața unui copil aflat la risc de abandon scolar, iar mentorilor și persoanelor mentorate trebuie să li se reamintească mereu acest lucru.

Procesul de mentorat

Mentoratul este un proces care trebuie adaptat în funcție de contextul în care se desfășoară și de nevoile beneficiarului. Cu sprijinul coordonatorului de mentorat, mentorii și persoanele îndrumate trebuie să co-creeze conținutul sesiunilor lor.

Mentorii trebuie să fie conștienți de propriile capacități și deficiențe. Aceștia nu sunt psihologi sau profesori cu o pregătire superioară și, prin urmare, trebuie să gestioneze așteptările celor pe care îi au în ceea ce privește ceea ce se poate realiza pe parcursul programului de mentorat.

Procesul de mentorat poate fi prezentat după cum urmează:

1. Identificarea problemei/preocupării

În timpul primelor câteva sesiuni, mentorii și persoanele mentorate discută despre așteptările și preocupările lor.

2. Identificați obiectivul procesului de mentorat

Prin discuții, mentorul îl ajută pe cel mentorat să restrângă problemele/preocupările și să stabilească obiective pe termen scurt și lung.

3. Explorați, investigați și analizați oportunitățile

Mentorul îi sugerează persoanei mentorate opțiuni cu privire la modul de abordare a problemei/preocupării pe care acesta a identificat-o. Recomandăm ca partenerii de proiect să aibă la dispoziția mentorilor un fond de activități și obiectivele conexe ale acestora, pe care mentorii să le folosească pentru a-și configura programul de mentorat.

4. Elaborati un plan de actiune

Evaluând solutiile posibile pe care mentorii le-au oferit, persoanele mentorate aleg un plan de actiune pentru a aborda problemele pe care le-au identificat. Mentorul îl ghidează pe mentorat în acest proces, oferindu-i sfaturi cu privire la rezultate și termene realiste.

5. Desfășurarea programului de mentorat

Rolul mentorului este de a ghida și de a încuraja persoana mentorată prin procesul de realizare a planului și a activităților pe care aceasta le-a ales. Foarte important: activitățile doar de dragul de a se distra sunt la fel de importante și educative ca și cele axate pe un scop real!

6. Evaluarea și aprecierea obiectivului și a procesului

Mentorii evaluează dacă planul de actiune a condus la realizarea obiectivului. În caz contrar, trebuie discutată și aleasă o abordare diferită. În caz contrar, pot fi identificate noi obiective și un plan de actiune. Recomandăm ca această evaluare să aibă loc la fiecare trei luni.

Identificarea obiectivelor personale

Faptul de a le permite persoanelor care beneficiază de mentorat să identifice ele însele obiectivele va asigura o mai mare implicare a acestora în program. Identificarea problemelor, a obiectivelor și a acțiunilor corespunzătoare este o abilitate importantă pe care copiii (și adulții) trebuie să o aibă pentru a prospera în viață.

- Lucrul în vederea atingerii unor obiective pe termen scurt și pe termen lung le va dezvolta copiilor autoeficacitatea și încrederea în capacitățile lor și îi va învăța cum să facă față provocărilor.
- Mentorii trebuie să conducă procesul de stabilire a obiectivelor, dar trebuie să primească îndrumări încurajatoare și blânde din partea mentorilor lor.
- Obiectivele trebuie să fie SMART: specifice, măsurabile, orientate spre acțiune, realiste și limitate în timp și pot fi urmărite.
- Obiectivele nu trebuie să fie doar academice sau serioase; și obiectivele "distractive" sunt foarte importante!
- Trebuie să se stabilească un climat de încredere între mentor și mentorat înainte de a se putea stabili cu succes obiectivele.
- Este important să se verifice dacă se înregistrează progrese în vederea atingerii acestor obiective și să se ajusteze dacă este necesar.

Orientări pentru mentori

În timpul procesului de recrutare și al zilelor de formare, mentorii trebuie să fie conștienți de faptul că, mai ales la început și în funcție de experiențele prin care au trecut persoanele mentorate, un

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

proces de mentorat va avea suișuri și coborâșuri. Arătându-le protejaților angajamentul lor și faptul că le pasă, mentorii trebuie să îngrijească cu atenție relația mentor/ protejat.

Câteva orientări importante pentru mentori:

- Fiți sinceri și respectuoși față de persoana mentorata.
- Acordați timp relației să se dezvolte.
- Fiți punctuali; dacă întârziati sau trebuie să anulați o vizită, anunțați persoana mentorată cât mai devreme posibil.
- Acordați-i toată atenția persoanei vizate atunci când sunteți împreună.
- Nu faceți niciodată promisiuni pe care nu le puteți respecta.
- Fiți consecvent și clar cu așteptările dumneavoastră. De asemenea, trebuie să vă asigurați că persoana beneficiară are așteptări realiste. Nu oferiți bani sau obiecte materialiste!
- Încurajați-l pe protejatul dvs. să fie deschis în ceea ce privește gândurile, sentimentele și valorile sale - dar nu vă băgați nasul.
- Cereți opinia persoanei mentorate și respectați-o. Nu râdeți niciodată de ei sau de opiniile lor.
- Apreciați diversitatea. În timp ce ei pot învăța de la dumneavoastră despre noua lor țară, și dumneavoastră puteți învăța multe de la ei.
- Dați un exemplu pozitiv, respectând legile și regulile.
- Nu puteți rezolva toate problemele cu care se confruntă beneficiarul dumneavoastră. Discutați cu coordonatorul de mentorat dacă apar probleme grave.
- Ajutați-vă protejatul să ia decizii și să își formuleze propriile concluzii, fără a-i spune ce să facă. Explorați împreună soluții alternative.
- Distrăți-vă!

Sprijinirea mentorilor

Mentorii din acest proiect sunt relativ tineri și, prin urmare, trebuie să beneficieze de suficient sprijin din partea coordonatorului de mentorat. Este important ca mentorii să știe cu cine pot vorbi - în mod confidențial - pentru a procesa aceste informații primite. În timpul zilelor de formare și al întâlnirilor inițiale, aceștia trebuie să fie echipați cu instrumente despre cum să abordeze astfel de conversații dificile. Mai ales dacă o pereche mentor/persoana mentorata se luptă să creeze legături, este nevoie de mai mult sprijin din partea coordonatorului de mentorat pentru a stabili o relație bună.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

De asemenea, mentorii se pot sprijini reciproc, de exemplu, într-un grup WhatsApp sau în timpul întâlnirilor periodice ale grupului de mentori. Oferindu-le mentorilor posibilitatea de a-și rezolva propriile probleme, aceștia vor fi mai puternici și vor fi capabili să le ofere același tip de sprijin și celor pe care îi îndrumă. Deși unele dintre aceste întâlniri ar trebui să fie supravegheate de personalul proiectului în cazul în care apar probleme grave, se recomandă, de asemenea, ca mentorii să fie în contact mai informal, pentru a se descărca și a face brainstorming împreună.

Consecvența și seriozitatea sunt esențiale atunci când vine vorba de construirea unei relații de încredere cu protejații lor. Mentorii nu se vor simți în largul lor să își împărtășească experiențele și nesiguranța dacă simt că mentorul lor nu este complet investit în program și în ei. Dacă vă prezentați la timp și le acordați toată atenția dumneavoastră, veți arăta că sunteți un mentor de încredere. Se poate întâmpla ca mentorul să fie nevoit să pună capăt prematur participării sale la program. Simplul fapt de a nu vă prezenta la ședință fără nicio explicație poate fi în detrimentul bunăstării mentorilor dumneavoastră. Prin urmare, este imperativ ca mentorii să învețe care sunt responsabilitățile lor față de protejații lor, chiar dacă trebuie să renunțe la program. Pregătirea mentorilor pentru posibilele provocări și oferirea de instrumente privind modul în care să le facă față, va asigura faptul că mai puțini mentori vor abandona programul din motive evitabile.

În funcție de disponibilitatea resurselor umane, se recomandă ca un membru al personalului să fie responsabil de supravegherea și sprijinul permanent al mentorilor. Sunt necesare verificări periodice cu mentorii pentru a determina progresele înregistrate în ceea ce privește programul și obiectivele individuale, precum și pentru a aborda provocările de pe parcurs.

Mentorii ar trebui să elaboreze un plan de lucru care să stabilească frecvența întâlnirilor, ziua săptămânii, rolurile specifice ale mentorului și activitățile care urmează să fie desfășurate. În legătură cu aceasta, membrii personalului de supervizare pot crea un calendar cu mecanisme de feedback pentru mentori și protejați, precum și un feedback periodic din partea părinților copiilor mentorați.

Pentru a încorpora un element de autoevaluare continuă, personalul programului poate ajuta mentorii să creeze repere pentru dezvoltarea relației mentor-mentor.

Stabilirea unor repere pentru supraveghere

Cunoașteți standardele pe care doriți să le respectați în cadrul programului, astfel încât personalul de supervizare să poată avea repere de performanță. De exemplu, dacă spuneți că vreți să facilitați participarea efectivă a copiilor, cerințele de bază sunt următoarele:

1. Transparentă și informativă
2. Voluntară
3. Respectuoasă
4. Relevantă
5. Adaptat copiilor

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

6. Incluziv
7. Sprijinit de formare pentru adulți (mentori)
8. Sigur și sensibil la riscuri
9. Responsabili

Procesele de monitorizare și evaluare

Monitorizarea și evaluarea constau în măsurarea a ceea ce funcționează, a ceea ce nu funcționează și de ce. Scopul evaluării este de a-i ajuta pe mentori să lucreze mai eficient, de a vedea ce s-a realizat și de a învăța din experiențe.

Cadrul conceptual al UNICEF pentru măsurarea rezultatelor participării adolescenților identifică patru domenii principale pentru rezultatele participării tinerilor.

1. Sentimentul de valoare de sine/stima de sine/eficacitate: încredere în sine, oportunități de a aspira la obiective, capacitatea de a contesta nedreptățile, medii pozitive față de adolescenți, siguranță în exprimarea opiniei publice, sentimentul de bunăstare personală (susținut de modificări ale normelor sociale, de sensibilizare și de consolidare a capacităților)
2. A fi luat în serios: respectul de sine, sentimentul de influență, motivația crescândă de a vorbi deschis, potențialul de a face o diferență, respectul adulților față de adolescenți, oportunități de a-și schimba viața, potențialul de a cere dreptate și responsabilitate (susținut de cadrele juridice și de politică, schimbări în normele sociale, sensibilizare și consolidarea capacităților)
3. Luarea deciziilor: încredere în sine, sentimentul unei autonomii în creștere, îmbunătățirea cunoștințelor, simțul responsabilității, încrederea adulților în capacitățile adolescenților (susținute de schimbări în normele sociale, de sensibilizare și de cadrele juridice și de politică)
4. Angajamentul public/civic: învățare și cunoștințe, potențialul de a influența legile, politicile sau programele, conștientizarea drepturilor, colaborarea, sentimentul de eficacitate a grupului, potențialul de a aduce schimbări concrete în practicile, dispozițiile și serviciile puse în aplicare de autoritățile publice care, la rândul lor, conduc la îmbunătățirea bunăstării, reduc inegalitatea și contribuie la calitatea vieții (sprijinite de crearea de spații, de consolidarea capacităților și de cadrele juridice și de politică).

În cadrul proiectului, mentorii intervievați au făcut referire la cursul de MGS care i-a ajutat să își formeze un stil pedagogic mai creativ și mai adaptat la nevoile reale ale copiilor.

"Cunoștințele învățate până acum în cadrul acestui proiect au avut un impact major asupra dezvoltării noastre profesionale."

Mentorii s-au organizat pe parcursul școlii pentru a putea participa săptămânal la activități. Respondenții susțin că cele învățate îi pregătesc pentru provocările ce vor urma în cariera de cadru didactic.

"Am învățat cum să abordăm corect diverse situații complicate ce pot apărea în timpul procesului de învățare."

Mentorii au remarcat că elevii cooperează mai mult și sunt atenți pe parcursul activităților. Aceștia susțin că activitățile interactive au motivat copiii să se implice direct și au remarcat că elevii sunt mai liniștiți față de cei din școala "normală". De asemenea, mentorii au remarcat că afterschool-ul a ajutat la o mai buna cooperare, organizare și comunicare.

"Am observat că funcționează cel mai bine activitățile de consiliere și mișcare."

Mentorii au precizat că cele mai mari dificultăți s-au întâlnit în interacțiunea cu elevii care prezentau diferite probleme pe plan comportamental și psihologic.

Axa 3. Programul de lucru cu părinții pentru implicarea în sprijinirea copiilor

CONTEXT

Proiectul propune o abordare integrată asupra maximizării potențialului fiecărui copil/copile prin implicarea cadrelor didactice, a elevilor, cât și a părinților. Când toți actorii actului educațional colaborează, succesul școlar al elevilor se îmbunătățește semnificativ.

Astfel, proiectul propune organizarea a două ateliere cu părinții în fiecare dintre cele 20 de unități școlare, fiecare având o durată aproximativă de 2,5 h.

Prin aceste ateliere urmărim:

- **dezvoltarea relației familie** – școală prin valorificarea abilităților părinților, creșterea stimei de sine a acestora în vederea capacității de a-i sprijini pe copii în activitățile școlare
- **îmbunătățirea frecvenței școlare și a performanțelor elevilor;**
- **implicare mai ridicată a comunității în activitățile școlare.**

CALENDARUL ATELIERELOR CU PĂRINȚII

- Sesiunea 1 – mai-iunie, 2023
- Sesiunea 2 – octombrie 2023

Calendarul prevede exclusiv organizarea celor două ateliere de grup cu părinții. În vederea elaborării unei strategii de implicare a părinților în actul educațional, procesul este mai complex și implică organizarea regulată a întâlnirilor individuale și de grup pe care cadrele didactice sau consilierii școlari să le abordeze voluntar în afara orelor de curs ale elevilor.

CINE PARTICIPĂ LA ATELIER

Unul/ambii părinții, fie oricare alt membru al familiei elevului/eleveii din grupul țintă al proiectului.

UTIL ÎNAINTE DE ÎNCEPEREA ATELIERELOR

În vederea construirii unui parteneriat între școală și familie este important de menționat că procesul este unul continuu și permanent, în care părinții/membrii ai familiei elevilor sunt invitați să contribuie la crearea unui cadru incluziv pentru copii, *nu doar să fie spectatori*. În vederea unei intervenții sustenabile în procesul educațional este util:

- **identificarea persoanelor care pot facilita conexiunea cu școala pentru a răspunde nevoilor părinților:** consilierul școlar, organizații (locale), cadre didactice, alți părinți implicați în comunitate, experți ai comunității (ex. expert pe problemele romilor, mediator școlar, mediator sanitar) și/sau alte persoane suport sau lideri în comunitate care pot oferi sprijin școlii;
- **cunoașterea familiilor elevilor** – legătura cu părinții/ membrii familiei copiilor astfel încât să se creeze o relație proactivă și continuă de comunicare a cadrelor didactice cu părinții în vedere integrării culturii părinților/familiei în procesul educațional.

Prezentul ghid își propune, astfel, oferirea unui model inițial de comunicare și interacțiune cu părinții care să fie continuat de cadrele didactice/ psihopedagogi/ consilieri școlari în vederea dezvoltării unor relații pozitive cu părinții, bazate pe încredere, respect, valorizare, cât și responsabilizarea și abilitarea părinților.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

Organizarea primului atelier

Atelierul are rolul de a pune bazele inițierii unei comunități a părinților prin folosirea metodelor **interactive** de lucru. Cunoașterea părinților și valorizarea abilităților părinților (de lucru în echipă, comunicare etc) sunt prioritățile atelierului.

Mesaje cheie:

- metodele descrise mai jos sunt doar propuneri care pot fi ajustate în funcție de timp, comunitatea de părinți, mediul școlar etc.
- este important ca fiecare participant să ia cuvântul, cel puțin în sesiunea de cunoaștere, iar pe tot parcursul întâlnirii să îi fie recunoscute abilitățile
- organizarea atelierului prevede:
 - **introducere și cunoaștere** - prin care sunt stabilite și evaluate tipurile de relații existente între părinți-copii, părinți-școală
 - împărtășirea viziunilor asupra **ce înseamnă să fii un părinte cât mai bun**
 - lucru în echipă în vederea stabilirii unor postere cu mesaje despre **importanța educației și mesajele transmise copiilor** (care vor fi ulterior expuse în școli)
 - înțelegerea **propriului rol** pe care părinții îl au în **încurajarea elevilor** (prin metafora balonului înălțător)

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

- o crearea unor scrisori evaluative asupra relației părinte-elev prin **autoreflexia părinților** asupra: ce consideră că fac bine, ce merită îmbunătățit, ce vor renunța să facă în relația cu copiii și școala (unde pot fi introduse și elemente despre *modurile și stilurile de învățare* la care fiecare avem nevoie să ne adaptăm)
- o **evaluarea atelierului:** (vezi mai jos) prin completarea chestionarelor sau doar adresarea prin viu grai a întrebărilor, ale căror răspunsuri se vor găsi în descrierea raportului activității de către facilitator.

Moment	Descriere
Introducere <i>Durata: 15 min</i>	Este momentul potrivit pentru prezentarea echipei, scopul întâlnirii și descrierea proiectului Ulterior, părinții pot scrie pe post-ituiri <i>așteptările</i> pe care le au în urma atelierelor, iar facilitatorul le va indexa pe o foaie flipchart.
Să ne cunoaștem! <i>Durata: 30 – 45 minute</i>	<p>1. Fiecare participant primește o coală pe care va desena o floare, după următoarele indicații (scrise sau desenate):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rădăcina – surprinde relația familiei cu școala; • Tulpina - prezintă o întâmplare fericită; • Frunza 1: numește o calitate personală; • Frunza 2: o dată calendaristică importantă/o calitate a copilului; • Floarea: o urare/un gând pentru copil <p>Se prezintă fiecare părinte prin intermediul florii. Se adună toate materialele și se afișează într-un loc vizibil tuturor.</p> <p>2. Brainstorming – Pornind de la care este relația părinților cu copiii, facilitatorul va nota cât mai multe răspunsuri pe o coală de flipchart despre ce înseamnă din perspectiva participanților să fii un părinte cât mai bun, subliniind rolul important al existenței relației dintre părinte-elev-profesor, inexistența unui profil unic, asemenările sau diversitatea poveștilor amintite (fiecare element putând fi o poveste despre cum putem să ne îmbunătățim relațiile)</p>
Lucru în echipă	Ne întoarcem puțin în timp și facem apel la experiențele personale ale părinților. Fiecare părinte este invitat să povestească o amintire semnificativă, fie despre o persoană remarcabilă din anii lor de școală.

<p><i>Durata: 40 de minute</i></p>	<p>După exercițiul de reflecție despre școala părinților în copilăria lor, împărțim participanții în perechi/echipe (2-7 persoane, în funcție de dimensiunea grupului). Tema lucrului în echipă este să deseneze/scrie cuvinte cheie care să simbolizeze roadele educației. <i>Ce rol a jucat/nu a jucat educația în viața dvs.? Cu ce ne ajută educația? Cu ce-i ajută educația pe copii? Ce mesaje despre educație transmitem copiilor noștri?</i> Posterul va evidenția rolul educației, al școlii pentru viitorul copiilor prin mijloace diferite (desene, cuvinte cheie, colaj etc.)</p> <p>Posterele vor fi evidențiate pe holurile școlii/ vor avea un loc dedicat în școală pentru recunoașterea muncii părinților și validarea implicării lor.</p> <p>După prezentarea posterelor, fiecărei echipe i se va înmâna un balon umflat pe care va trebui să îl mențină în aer, după indicațiile facilitatorului (ex. puteți folosi doar mâinile/ doar coatele/ doar picioarele etc.)</p> <p>Mesajul din spatele exercițiului va fi ca „baloanele” sunt cele care ne înalță. Prin balon înțelegând orice persoană, gând pozitiv sau sfat pe care îl primim sau oferim.</p> <p><i>Care este cel mai important balon din viața dvs.? Care te ridică? Care îți dă speranță? Pot fi câteva întrebări suplimentare pentru participanți.</i></p> <p>Concluzionăm prin faptul că orice părinte, indiferent de povestea sa, poate fi un „balon” pentru copil, pe care să-l înalțe, să creadă în propriile puteri și că împreună vor putea ajunge să scrie povești de viață de succes.</p>
<p>În loc de final... CONTRACT PERSONAL DE ÎNVĂȚARE</p>	<p>Dăm exemple de activități preferate, mai puțin preferate, deloc preferate. Lansăm câteva întrebări... Mai învățăm ca părinți? Unde învățăm mai bine? La școală, acasă, pe stradă, la telefon sau ...? Ce v-ați dori să învățați? Ce transmiteți copiilor dvs.? Ce simțiți atunci când învățați ceva? Dezvoltați scurte discuții despre stiluri de învățare, inteligențe multiple, inteligența emoțională.</p> <p>Cum interveniți dvs., ca părinte pentru a schimba mediul de învățare din școală/ de acasă?</p> <p>Fiecare părinte semnează un <i>contract personal de învățare</i>.</p> <p>De azi înainte: Voi înceta să... Voi începe să... Voi continua să...</p> <p>Data și semnătura părintelui. Contractele vor fi introduse în plicuri și înmânate facilitatorului.</p>

<i>Durata: 25 min</i>	Plicurile vor fi înapoiate părinților la finalul întregului program când se vor analiza și discuta răspunsurile.
Completarea chestionarului adresat părinților (Anexa1 de mai jos) <i>Durață: 10 minute</i>	Completare individuală chestionar sau adresarea întrebărilor din chestionar, FĂRĂ EVALUAREA RĂSPUNSURILOR (care se va face la începutul atelierului II)
La final, apelăm la părinți să numească un ultim gând/sentiment/ idee în urma activităților desfășurate și subliniem încă o dată cum se pot implica în activitățile educaționale.	

Organizarea celui de-al doilea atelier

Prioritățile atelierului sunt consolidarea comunității părinților prin conștientizarea impactului pe care îl poate avea implicarea în viața școlară a copilului, introducând subiecte precum carieră, succes și motivare.

Moment	Descrierea activității
Deschiderea sesiunii <i>Durata: 20 de minute</i>	EVALUARE CHESTIONARELOR DIN PRIMA SESIUNE STAU LA BAZA INTRODUCERII SESIUNII DIN TOAMNA , unde vor fi atinse subiecte precum: meseriile copiilor, rolul și susținerea părinților, modele de reușită, limite etc. După introducerea facilitatorului despre scopul întâlnirii, fiecare participant va prezenta persoana din dreapta sa și un semn care îl/o reprezintă.
Decizii de viață	Părinții sunt invitați să numească cele mai importante decizii personale, de exemplu: căsătoria, copiii, școala, meseria, construcția casei, educația etc. <i>Cum ați luat deciziile? Cine v-a ajutat? Ce urmări au avut deciziile luate? Sunt cele mai bune decizii? Ce decizii ați luat azi? Ce hotărâri/alegeri ați făcut azi? Care a fost decizia cea mai grea? Cum luați decizii în situații de criză (șomaj, repetenția copilului, incendiu, lipsa banilor, stare de sănătate precară/boală)?</i> Ulterior, participanții sunt invitați să deseneze propriul vis. Fiecare prezintă în fața grupului visul personal și 3 activități pe care trebuie să le facă pentru îndeplinirea acestuia. Se repetă exercițiul pentru visul legat de educație/școală. Se recomandă lucrul în echipă. Ce decizii sunt importante pentru participarea la educație/școală, ca părinți?

Norway grants

<p><i>Durata:</i> 30 de minute</p>	<p>Fiecare participant este solicitat să prezinte impactul asupra propriei persoane referitor la decizia care l-a marcat cel mai mult, din cele povestite de membrii grupului, din care are de învățat pentru viitor.</p>
<p>Povestea lui Ilie</p> <p><i>Durata:</i> 50 de minute</p>	<p>Povestea lui Ilie este un film emoționant care prezintă poveștile de viață a patru tineri romi și a familiilor lor. Emoție, vis, zâmbete, curaj, respect, toate se regăsesc în cele 25 de minute în care tinerii povestesc despre întâmplările din timpul liceului, despre importanța ajutorului din partea părinților, dar mai ales despre cât de important e să ai un vis și să lupți pentru el.</p> <p>Înainte de începerea filmului se vor adresa următoarele întrebări:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ce visați să devină copilul vostru? De ce? 2. Ce veți face pentru ca el să reușească? <p>Se va viziona filmul documentar Povestea lui Ilie. După vizionarea filmului se vor adresa următoarele întrebări:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ce credeți despre film? 2. Ce / cine anume v-a plăcut? De ce? 3. Despre ce vorbește filmul? 4. Cum vă poate ajuta acest film? 5. Câtă educație credeți că este suficientă pentru copiii dvs.? 6. Credeți că băieții și fetele trebuie să aibă același nivel de educație? 7. Ce știu copiii dvs. despre liceu? Dar despre facultate? 8. Credeți că va fi posibil să ajungă copiii dvs. la liceu / facultate? De ce? De ce sprijin aveți nevoie ca să ajungă la liceu / facultate copiii dvs.?
<p>Retrospectiva părinților</p> <p><i>Durata:</i> 15 minute</p>	<p>Sunt analizate răspunsurile din plicul completat în cadrul întâlnirii din luna mai.</p>
<p>În loc de final...</p> <p><i>Durata:</i> 20 de minute</p>	<p>Se va completa chestionarul de final (<i>Anexa nr. 2</i>)</p>
<p>Se va crea o listă de oportunități/ evenimente pe care comunitatea părinților o va realiza periodic, cu sprijinul școlii și a comunității (Ex. gătit împreună, festivaluri cu specific local, târg de Crăciun, celebrarea unor zile specifice precum 8 Aprilie – Ziua internațională a romilor etc.)</p>	

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

Anexa 1. Chestionar sesiunea I – Mai 2023

Denumirea școlii: _____

Localitatea și județul: _____

Chestionar adresat părinților

- sesiunea I -

Bună ziua! Vă rugăm să răspundeți la întrebările de mai jos cu privire la copilul sau copiii dvs. Menționăm că nu există răspunsuri corecte sau greșite, iar informațiile sunt folosite doar în scop statistic. Vă asigurăm de confidențialitatea răspunsurilor dvs.! Acolo unde este spațiu pentru completare, răspundeți cu propriile dvs. cuvinte, iar acolo unde sunt variante de răspuns, încercuiți răspunsul sau răspunsurile care vi se potrivesc cel mai bine. Vă mulțumim pentru colaborare!

1. Ce meserie visați pentru copilul/ copiii dvs.? Menționați meseria dorită pentru fiecare copil.

2. De ce vă doriți să aibă această meserie?

- a) Pentru că se câștigă mulți bani
- b) Pentru că are note bune la materiile necesare pentru a avea această meserie
- c) Pentru că nu trebuie să muncească din greu
- d) Pentru ca avem cunoștințe care lucrează în domeniu și îl pot ajuta să își găsească un loc de muncă
- e) Pentru ca va fi ușor să se angajeze cu această meserie
- f) Alt motiv: _____

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

3. Credeți că are șanse să ajungă să aibă această meserie?
 - a) DA
 - b) NU
4. Care este ultimul nivelul de studii pe care este posibil să îl facă copilul/copiii dvs.?
 - a) Gimnaziu; b) Liceu; c) Facultate; d) Nu știu
5. Ce credeți că trebuie să faceți dvs. ca să reușească să aibă meseria dorită?
 - a) Să ajut financiar
 - b) Să susțin moral
 - c) Să mă implic mai mult în activitatea școlară
 - d) Să discut mai mult despre meseria respectivă
 - e) Nu știu
6. Ați discutat până acum cu copilul/copiii dvs. despre ce meserie vor avea când vor fi mari?
 - a) Da
 - b) Nu
7. Ce înseamnă pentru dvs. să reușești în viață?

-
-
8. Numiți o persoană care a reușit în viață. Cu ce se ocupă această persoană?

Nume:

Ocupație:

9. Copilul/copiii dvs. are/au un model în viață? Despre cine e vorba?

- a) Nume/ocupatie/tip de relație: _____
- b) Nu știu
- c) Nu are modele

10. Cât de importantă este pentru dvs. stima de sine, pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc și 10 foarte important?

1 Deloc important	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Foarte important
----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	------------------------

11. Care credeți că este principalul factor care ar putea să îi împiedice pe copiii dvs. să reușească în viață?

- a) Lipsa banilor; b) distanța față de școlile pe care le-ar putea urma; c) etnia
- d) altceva _____ e) nu il va impiedica nimic

12. Pe o scoala de la 1 la 10, în ce măsură vă place de propria persoană?

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

1 Deloc	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Foarte mult
------------	---	---	---	---	---	---	---	---	-------------------

13. Pe o scală de la 1 la 10, în ce măsură simțiți că faceți parte din comunitatea școlară?

1 Deloc important	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Foarte important
----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	------------------------

Vârsta dvs. în ani împliniți: _____

Genul dvs.: 1. Masculin 2. Feminin 3. Nespecificat

Etnia dvs.: 1. Român 2. Rom 3. Maghiar 4. Altă etnie: _____

Anexa 2. Chestionar sesiunea II – Septembrie 2023

Denumirea școlii: _____

Localitatea și județul: _____

Chestionar adresat părinților

- sesiunea II -

Bună ziua! Vă rugăm să răspundeți la întrebările de mai jos cu privire la copilul sau copiii dvs. Menționăm că nu există răspunsuri corecte sau greșite, iar informațiile sunt folosite doar în scop statistic. Vă asigurăm de confidențialitatea răspunsurilor dvs.! Acolo unde este spațiu pentru completare, răspundeți cu propriile dvs. cuvinte, iar acolo unde sunt variante de răspuns, încercuiți răspunsul sau răspunsurile care vi se potrivesc cel mai bine. Vă mulțumim pentru colaborare!

1. În ce măsură ateliere au satisfăcut așteptările dvs.?

- a) În foarte mare măsură
- b) În mare măsură
- c) Nici în mare, nici în mică măsură
- d) În mică măsură
- e) În foarte mică măsură

2. Care este ultimul nivelul de studii pe care este posibil să îl facă copilul/copiii dvs.?

- b) Gimnaziu; b) Liceu; c) Facultate; d) Nu stiu

3. Cât de importantă este pentru dvs. stima de sine, pe o scală de la 1 la 10?

1 Deloc important	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Foarte important
----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	------------------------

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

4. Pe o scoala de la 1 la 10, în ce măsură vă place de propria persoană?

1 Deloc	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Foarte mult
------------	---	---	---	---	---	---	---	---	-------------------

5. Pe o scală de la 1 la 10, în ce măsură simțiți că faceți parte din comunitatea școlară?

1 Deloc important	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Foarte important
----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	------------------------

Vârsta dvs. în ani împliniți: _____

Genul dvs: 1. Masculin 2. Feminin 3. Nespecificat

Etnia dvs.: 1. Român 2. Rom 3. Maghiar 4. Altă etnie: _____

CONCLUZII SI RECOMANDARI

În concluzie, este necesar suportul educațional, social și psihologic pentru familia, respectiv copilul aflat în situație de risc și/sau CES precum și aplicarea metodologiilor reglementate prin cadrul legislativ cu respectarea drepturilor acestor categorii vulnerabile. Parteneriatul școală-familie, trebuie să fie unul funcțional, bazat pe obiective comune, care să susțină parcurgerea unui traseu educațional de succes.

Având în vedere cele prezentate anterior, considerăm necesar să subliniem importanța anumitor elemente cheie care, urmărite și implementate cu seriozitate, pot conduce la obținerea unor rezultate de excepție:

- ✚ Implicarea tuturor factorilor care contribuie la dezvoltarea unei personalități armonioase a copilului aflat în situație de risc, pentru a deveni adultul echilibrat al societății în curs de evoluție și dezvoltare socio-psiho-emoțional;
- ✚ Aplicarea unor metode și tehnici instructiv-educative creative care să motiveze beneficiarul să frecventeze școala, creând astfel un mediu prietenos în grupul de elevi, facilitând creșterea stimei de sine;
- ✚ Perfecționarea continuă a cadrelor didactice în domeniul CES, în vederea oferirii unui suport real pentru copii și familiile acestora; a schimburilor de experiență cu diferite comunități în curs de dezvoltare în vederea conștientizării de către beneficiarii sistemului educațional, că mai sunt persoane care se confruntă cu aceleași dificultăți crescând astfel motivația pentru parcurgerea traseului educațional;

Norway grants

- ✚ Oferirea de exemple pozitive, prin prezentarea unor personalități care au reușit în viață, având o istorie asemănătoare cu a acestor copii din grupul țintă;
- ✚ Implicare în activități extrașcolare cu obiective care să faciliteze dezvoltarea personalității elevilor, cât și îmbunătățirea relațiilor intrafamiliale pentru susținerea copilului în alegerea unei cariere de succes.

În ceea ce privește programul de after-school implementat în cadrul proiectului „*Inițiativa pentru educație-NOROC*”, considerăm ca este relevantă continuarea acestui tip de intervenție în școli, pe o perioadă mult mai lungă de timp, astfel încât, progresele care se înregistrează la nivelul de dezvoltare a abilităților copiilor să se consolideze. Aceste progrese ar putea fi observate cu acuratețe în cadrul unui studiu longitudinal, care ar analiza evoluția lor în timp, de-a lungul unui ciclu școlar.

Ne propunem ca prin intermediul site-ului proiectului dar și prin intermediul rețelei de școli resursă, rețea construită pe perioada de implementare a proiectului, să promovăm publicului larg, cadre didactice, părinți, studenți la pedagogie, cursurile oferite cadrelor didactice, oferind astfel oportunitatea tuturor celor care sunt interesați de îmbunătățirea abilităților de lucru cu copii cu CES sau în risc de abandon școlar de a cunoaște o serie de tehnici și activități de lucru pentru aceștia. De asemenea, e util ca învățătorii și profesorii să beneficieze de cursuri de dezvoltare personală, care le vor permite o bună cunoaștere de sine și interpersonală - ceea ce le va facilita relaționarea viitoare cu copiii cât și implicarea în educație.

Ne dorim să existe o continuitate a activității comunității de practică, formată din cadrele didactice sau/si din mentorii voluntari, psihopedagogi care au funcționat pe toată perioada de funcționare a proiectului ca o rețea de sprijin reciproc, conducând la schimburi de bune practici, dezvoltarea constantă a competențelor, suport în depășirea oricăror problemelor.

Prin activitățile derulate în cadrul proiectului dar mai ales în cadrul atelierelor cu părinții am înțeles că este foarte important să existe o relație bună cu părinții și să crească încrederea acestora în importanța educației și a școlii dar mai ales, este important, încrederea că poate exista o alianță între profesor – părinte- copil, benefică pentru evoluția copiilor. În plus, prin implicare voluntarilor, elevi de liceu, am înțeles că este bine să fie stimulată participarea copiilor și tinerilor în crearea unor programe școlare de recuperare care să corespundă nevoilor lor de dezvoltare crescând astfel gradul lor de implicare în viața școlară.

Avem speranța că prin intervenția noastră în școli am reușit să aducem mai multă cunoaștere, armonie și încredere în procesul de învățare. Suntem siguri, datorită feedback-ului pozitiv primit de la elevii implicați în cadrul proiectului, că prin sprijinul direct acordat acestora (ghiozdane echipate, tabără școlară, cărți, materiale pentru activități creative, kituri sportive) am facilitat accesul la educație și am încurajat participarea activă și interactivă a acestora cu școala și comunitatea căci „*scoala te poate ridica, iti poate da aripi*”.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro

BIBLIOGRAFIE

1. „Ghidul pentru îmbunătățirea relațiilor cu părinții”, realizat de către Fundația Agenția „Împreună”
2. „Părinții în școala mea: ghid de idei practice pentru activități cu părinții” (2013). Ghid elaborat de Institutul de Științe ale Educației în cadrul campaniei de participare școlară „Hai la Școală!”, finanțat de Reprezentanța UNICEF în România -

Proiectul “Inițiativa „NOROC în Educație” - Inițiativa NORvegiano - ROMână pentru Calitate în Educație”, beneficiază de un grant în valoare de 998.000 € oferit de Norvegia prin Granturile Norvegiene în cadrul Programului Dezvoltare locală. Obiectivul proiectului este de a îmbunătăți calitatea serviciilor educaționale, cu predilecție în mediul rural din 5 județe din România.

Material realizat cu sprijinul financiar al Granturilor Norvegiene 2014 – 2021.

Conținutul acestui material nu reflectă opinia oficială a Operatorului de Program, a Punctului Național de Contact sau a Oficiului Mecanismului Financiar. Informațiile și opiniile exprimate reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului/autorilor.

Lucrăm împreună pentru o Europă verde, competitivă și incluzivă.
www.eeagrants.org www.frds.ro